

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૭૫૨/૨૦૧૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એમ.ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?	હા
૨	રિપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગેનો કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના

=====

દિનેશભાઈ ભુરાભાઈ વસાવા....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય....સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ સુશ્રી યોગીની એચ. ઉપાધ્યાય

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ તરફે એ.પી.પી. શ્રી એલ.બી. ડાભી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એમ.ઠાકર

તારીખ: ૦૫/૧૧/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૪(૨) હેઠળની આ અપીલ સેશન્સ કેસ નં. ૨૬/૨૦૧૧ માં રાજપીપલા ખાતેના વિદ્વાન ડિસ્ટ્રિક્ટ અને સેશન્સ જજ, નર્મદા દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૫.૧૧.૨૦૧૧ ના ચુકાદા અને હુકમ સામે દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૨. તારીખ ૫.૧૧.૨૦૧૧ ના સદર ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા, જેને હાલની અપીલમાં પડકારવામાં આવેલ છે, વિદ્વાન નીચલી અદાલતે આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ (પાર્ટ-૧) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે હાલના અપીલકર્તા સામે દોષસિદ્ધિ નોંધી છે અને અપીલકર્તાને ૧૦ વર્ષની સખત કેદની સજા અને રૂ. ૫,૦૦૦/- નો દંડ અને દંડ ન ભરે તો ૧ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારી છે. અપીલકર્તાને સદર કોડ ની કલમ ૩૦૨ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુનાના આરોપમાંથી

નિર્દોષ છોડી મુક્ત કરવામાં આવેલ છે અને તેના બદલે તેમને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ (પાર્ટ-૧) હેઠળ દોષિત ઠરાવવામાં આવેલ છે.

૩. ટૂંકમાં કહીએ તો ફરિયાદપક્ષનો કેસ, જેવો કે રેકર્ડ પરથી ઉભરી આવેલ છે, તે એવો છે કે મૃતક અપીલકર્તા સાથે પરણેલી હતી. આ લગ્નજીવન થકી, મૃતકે બે બાળકોને જન્મ આપ્યો હતો. ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, અપીલકર્તા અને મૃતક વચ્ચે અવારનવાર લગ્નજીવનના ઝઘડા થતા હતા અને આવા લગ્નજીવનના ઝઘડા દરમિયાન અપીલકર્તા મૃતકને માર મારતા હતા. આવા વાતાવરણમાંથી બહાર નીકળવા માટે મૃતક અવારનવાર તેના પિયર જતી રહેતી હતી અને ત્યાં રહેતી હતી, જોકે, થોડા સમય પછી અપીલકર્તા પાછા જઈને તેને મનાવતા અને સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા માટે સમજાવતા અને તેને ખાતરી આપતા કે તેઓ શારીરિક દુર્વ્યવહાર નહિ કરે અને તેને મારશે નહિ. આવા વચન પર મૃતક પાછી ફરતી પરંતુ આરોપી – અપીલકર્તા પોતાની પત્ની – મૃતક પ્રત્યે તેવો જ વ્યવહાર ચાલુ રાખતા. એવું જણાય છે કે ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના થોડા દિવસો પહેલા ફરીથી આરોપી – અપીલકર્તા વચ્ચે ઝઘડો થયો હતો. બનાવની તારીખના થોડા દિવસો પહેલા ભોગ બનનાર એટલે કે મૃતકે પોતાનું સાસરીનું ઘર છોડી દીધું હતું અને તે (બનાવની તારીખના થોડા દિવસો પહેલા) તેના પિયર પાછી ફરી હતી. ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના રોજ આશરે સવારે ૧૧.૦૦ વાગ્યે, જ્યારે મૃતક તેના માતા-પિતાના ઘરે હતી અને તેના માતા-પિતા તેમના ખેતરમાં ખેતીકામ કરવા ગયા હતા, ત્યારે આરોપી – અપીલકર્તા મૃતકના પિયરે ગયા હતા. અપીલકર્તાએ મૃતકને પોતાની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહ્યું, જોકે, મૃતકે જવાની ના

પાડી દીધી. અપીલકર્તાએ આગ્રહ રાખ્યો કે મૃતકે તેની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવું જોઈએ, પરંતુ મૃતક સંમત ન થઈ. ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ રસોડા / ઓરડામાં રહેલો લાકડાનો ટુકડો ઉપાડ્યો અને મૃતકના માથા પર ફટકા માર્યા જેના કારણે મૃતકને ગંભીર ઈજાઓ પહોંચી. ત્યારપછી અપીલકર્તા બનાવના સ્થળેથી ભાગી ગયો. એક ૧૪ વર્ષની છોકરીએ આ બનાવ જોયો અને તેના માતા-પિતાને બોલાવ્યા. તે છોકરીના માતા-પિતા અને કેટલાક પડોશીઓ બનાવના સ્થળ નજીક એકઠા થયા અને મૃતકને રાજપીપલા ખાતેની સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવી જ્યાં ફરજ પરના ડૉક્ટર દ્વારા પ્રાથમિક સારવાર આપવામાં આવી અને ત્યારબાદ તેને વડોદરા ખાતેની એસ.એસ.જી. હોસ્પિટલમાં રીફર કરવામાં આવી. મૃતક પોતાની ઈજાઓને કારણે મૃત્યુ પામી. રાજપીપલા પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ / એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી હતી જેને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૨ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે ફર્સ્ટ સી.આર. નં. ૧૬/૨૦૧૧ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી.

૪. ત્યારબાદ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. તપાસ બાદ વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ ચાર્જશીટ રજૂ કરવામાં આવી હતી. કેસ સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા ચલાવવાપાત્ર હોવાથી, વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટે કેસ સેશન્સ કોર્ટ, નર્મદા જિલ્લાને કમિટ કર્યો હતો. આ કેસ સેશન્સ કેસ નં. ૨૬/૨૦૧૧ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો.

૫. વિદ્વાન નીચલી અદાલતે અપીલકર્તાનું નિવેદન નોંધ્યું હતું. વિદ્વાન નીચલી અદાલતે આંક ૫ હેઠળ તહોમત ઘડ્યું હતું. અપીલકર્તાએ ગુનો કબૂલ કર્યો નહિ

અને કેસ ચલાવવાની માંગ કરી. તેથી અપીલકર્તા સામેનો આરોપ સાબિત કરવા અને પ્રસ્થાપિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે ૧૨ સાક્ષીઓની તપાસ કરી અને રેકર્ડ પર ૧૪ દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા અને તેના પર આધાર રાખ્યો.

૬. પુરાવાનો તબક્કો પૂરો થયા પછી અને અપીલકર્તાને તેની સામેના તમામ ગુનાહિત પુરાવા અને સામગ્રીની જાણ કર્યા પછી, વિદ્વાન નીચલી અદાલતે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ અપીલકર્તાનું વિશેષ નિવેદન નોંધ્યું હતું. અપીલકર્તાને એ પણ પૂછવામાં આવ્યું હતું કે શું તે કોઈ મૌખિક પુરાવા રજૂ કરવા માંગે છે. અપીલકર્તાએ ઇનકાર કર્યો હતો. તેણે કોઈ ખુલાસો પણ આપ્યો ન હતો અને માત્ર એવી રજૂઆત કરી હતી કે તેણે ગુનો કર્યો નથી.

૭. વિદ્વાન નીચલી અદાલતે ફરિયાદપક્ષ અને બચાવપક્ષ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અને દલીલો સાંભળી અને રેકર્ડ પરની રજૂઆતો અને પુરાવાઓને ધ્યાને લીધા પછી, અપીલકર્તાને ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૦૪-૧ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠરાવ્યા, પરંતુ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૦૨ હેઠળ નહિ. વિદ્વાન નીચલી અદાલતે તે મુજબ કલમ ૩૦૪-૧ હેઠળના ગુનાની દોષસિદ્ધિ નોંધી અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ કેદની સજા ફટકારી હતી.

૮. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ઉપાધ્યાયે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન નીચલી અદાલતે મુખ્યત્વે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ ના પુરાવા પર આધાર રાખ્યો છે, જોકે, વિદ્વાન નીચલી અદાલત એ હકીકતની મૂલવણી

કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ બાળ સાક્ષી હોવાથી, અપીલકર્તાને ગુના માટે દોષિત ઠરાવવા માટે તેના પુરાવા પર આધાર રાખવો જોઈતો ન હતો. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા તપાસવામાં આવેલા મોટાભાગના સાક્ષીઓ કાં તો પડોશીઓ છે અથવા સંબંધીઓ છે. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તાના અન્ય સ્ત્રી સાથેના સંબંધ અંગેનો આક્ષેપ સાબિત થયો નથી અને પરિણામે, ફરિયાદપક્ષ દ્વારા હેતુ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો નથી, તેમ છતાં, વિદ્વાન નીચલી અદાલત સદર પાસાને ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી હતી. તેણીએ એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે પંચ સાક્ષીઓએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને પંચ સાક્ષીઓને હોસ્ટાઈલ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે ચુકાદો રદ કરવામાં આવે અને અપીલકર્તાને નિર્દોષ છોડી મુક્ત કરવામાં આવે. પોતાની છેલ્લી રજૂઆત તરીકે અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે જો અદાલત સંપૂર્ણ નિર્દોષ મુક્તિ આપવા માટે સહમત ન હોય, તો સજાને ભોગવેલી સજા જેટલી ઘટાડી શકાય છે. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે, સજા ઘટાડવાની રજૂઆતના સમર્થન માટે, શિવા કરમ પચસ્વામી તિવારી વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર [(૨૦૦૯) ૧૧ એસ.સી.સી. ૨૬૨] ના કેસમાંના નિર્ણય પર અને મુથુ વિ. સ્ટેટ બાય ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ પોલીસ, તમિલનાડુ [(૨૦૦૯) ૧૭ એસ.સી.સી. ૪૩૩] ના કેસમાંના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો.

૯. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ અપીલનો વિરોધ કર્યો છે અને અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા સજા ભોગવેલી સજા સુધી અથવા લઘુત્તમ સુધી ઘટાડવાની રજૂઆતનો પણ વિરોધ કર્યો છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તાએ મૃતકના શરીરના નાજુક ભાગ પર બે ફટકા માર્યા હતા, તેવા ઈરાદા અને જાણકારી સાથે કે શરીરના નાજુક ભાગ પર આવા ફટકા મારવાથી મૃત્યુ નીપજશે. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે મૃતકને ફટકાર્યા પછી અપીલકર્તા ઘર છોડીને ભાગી ગયો હતો અને તેણે કોઈ કટોકટી તબીબી સેવાની મદદ લીધી ન હતી કે બોલાવી ન હતી. અપીલકર્તાનું સદર વર્તન પણ સુસંગત છે અને તેને ધ્યાને લેવું જોઈએ. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે તબીબી પુરાવા અને ફોરેન્સિક / સીરોલોજી પુરાવા સાબિત કરે છે કે અપીલકર્તા દ્વારા મારવામાં આવેલા ફટકાથી થયેલી ઈજા જ મૃત્યુનું કારણ છે અને તેના પરિણામે મૃત્યુ થયું છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે લાકડાનો ટુકડો જેના વડે મૃતકને માર મારવામાં આવ્યો હતો તે બનાવના સ્થળેથી મળી આવ્યો હતો અને તપાસ કરનાર અમલદાર દ્વારા કબ્જે કરવામાં આવ્યો હતો અને બનાવના સ્થળેથી લોહી / લોહીના ડાઘ પણ મળી આવ્યા હતા. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૧ ના પુરાવા અપીલકર્તાના ગુના અને વાંકને શંકાથી પર સાબિત કરે છે અને તેમના પુરાવામાં કોઈ વિસંગતતાઓ નથી. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે ચુકાદામાં કોઈ ભૂલ નથી અને અપીલ રદ થવાને પાત્ર છે.

વિદ્વાન એ.પી.પી. એ રજૂઆત કરી હતી કે ચુકાદો અને સજા બદલા રાખવામાં આવે અને અપીલ નામંજૂર કરવામાં આવે.

૧૦. મેં અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ અને વિદ્વાન એ.પી.પી. ને સાંભળ્યા છે. મેં અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા નિર્ણયોને પણ ધ્યાને લીધા છે. મેં રેકર્ડ પરના પુરાવા અને અન્ય સામગ્રીને પણ ધ્યાને લીધી છે.

૧૧. ફરિયાદપક્ષે તે હોસ્પિટલના ડૉક્ટરની તપાસ કરી જ્યાં બનાવ પછી ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારને લઈ જવામાં આવી હતી. તે ડૉક્ટરની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે અને તેમની જુબાની આંક ૮ પર નોંધવામાં આવી છે. પોતાની જુબાનીમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ એ જણાવ્યું છે કે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનાર (હવે મૃતક) ની ઓળખ સરોજબેન તરીકે થઈ હતી અને તેને ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના રોજ બપોરે આશરે ૧૨.૪૫ વાગ્યે સરકારી હોસ્પિટલમાં લાવવામાં આવી હતી જ્યાં તેઓ મેડિકલ ઓફિસર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનાર સાથે આવેલા વ્યક્તિ શ્રી બી.બી.વસાવાએ બનાવની વિગતો / ઇતિહાસ આપ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે આશરે એક કલાક પહેલાં તેના પતિએ તેને લાકડાના ટુકડાથી મારી હતી જેના કારણે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારને ઈજાઓ થઈ હતી. તેમણે પોતાની જુબાનીમાં એ પણ જણાવ્યું છે કે જ્યારે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારને હોસ્પિટલમાં લાવવામાં

આવી અને જ્યારે તેમણે તેની તપાસ કરી ત્યારે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનાર બેભાન હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ એ પોતાની જુબાનીમાં ઈજાનું વર્ણન કર્યું હતું.

(એ) ડાબા કાનની આગળ ૩ સે.મી. x ૧ સે.મી. હાડકા ઊંડો સીએલડબલ્યુ (કન્ટ્યુઝ લેસરેટેડ ઘા);

(બી) જમણી બાજુના પેરિએટલ જંક્શન પ્રદેશમાં હેમ x ૧ સે.મી. હાડકા ઊંડો સીએલડબલ્યુ;

(સી) નાક અને કાનમાંથી રક્તસ્ત્રાવ.

૧૧.૧ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ એ પોતાની ઉલટતપાસમાં જણાવ્યું અને સ્પષ્ટતા કરી હતી કે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારને જે પ્રકારની ઈજા થઈ હતી તે એવી હતી કે જે સખત અને બુઝા હથિયારથી થઈ શકે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ ને લાકડાનો ટુકડો (મુદ્દામાલ આર્ટિકલ નં. ૩) બતાવવામાં આવ્યો હતો. સદર મુદ્દામાલ – આર્ટિકલ નં. ૩ જોયા પછી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ એ જણાવ્યું હતું કે ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિને થયેલી ઈજાઓનો પ્રકાર સદર વસ્તુ – લાકડાના ટુકડાથી થઈ શકે છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ દ્વારા આપવામાં આવેલા પ્રમાણપત્રમાં, ડૉક્ટરે ઉદ્દેખ કર્યો હતો કે ભોગ બનનારની તપાસ કરવામાં આવી તેના બે કલાકની અંદર આ ઈજાઓ થઈ હતી.

૧૧.૨ ફરિયાદપક્ષે બરોડા ખાતેની હોસ્પિટલમાં પી.એમ. કરનાર ડૉક્ટરની પણ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ તરીકે તપાસ કરી હતી. તેમની જુબાની આંક

૧૧ પર નોંધવામાં આવી છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે મૃતકના શબની ઓળખ સરોજબેન તરીકે થઈ હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ ની જુબાની મુજબ, મૃતકની ઉંમર આશરે ૨૨ વર્ષની હતી અને આખા શરીર પર રીગર મોર્ટીસ (કડકતા) ની પ્રક્રિયા હાજર હતી અને પી.એમ. લિવિડિટી હાજર હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ ને પણ લાકડાનો ટુકડો એટલે કે મુદ્દામાલ આર્ટિકલ નં. ૩ બતાવવામાં આવ્યો હતો અને સદર મુદ્દામાલ આર્ટિકલ નં. ૩ ની તપાસ કરતાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે મૃતક – ભોગ બનનારને થયેલી ઈજાઓ સદર વસ્તુ દ્વારા થઈ શકે છે. ઉલટતપાસમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ જણાવ્યું હતું કે ઈજાને ધ્યાને લેતાં એવું કહી શકાય કે આ ઈજાઓ ૨૪ કલાકના સમયગાળામાં થઈ હતી.

૧૧.૩ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ પોતાની જુબાનીમાં એ પણ જણાવ્યું છે કે મૃતકનો ચહેરો લોહીથી ખરડાયેલો હતો અને તેના ચહેરાની ડાબી બાજુ સોજો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ ત્રણ ઈજાઓનું વર્ણન કર્યું હતું, એટલે કે (એ) જમણા પેરિએટલ ભાગ પર ૩ સે.મી. લાંબો ઘા – ટાંકા લીધેલો ઘા, (બી) ચહેરાની ડાબી બાજુ ૩ સે.મી. લાંબો ઘા, ડાબા કાન પાસે ચહેરાના ડાબા ભાગ પર સોજો – ટાંકા લીધેલો ઘા, (સી) જમણી બાજુ પેટના પાછળના ભાગે ૫ સે.મી. x ૧ સે.મી. છોલાણ, ચમકતો લાલ રંગ. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ એ પણ જણાવ્યું હતું કે સદર ઈજાઓ મૃત્યુ પહેલાંની (એન્ટે-મોર્ટમ) હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ એ પણ જણાવ્યું હતું કે (એ) આંતરિક ઈજાઓ

પણ હતી જેને તેમણે પેરિએટલ ભાગના જમણા આગળના ભાગ પર અને જમણા ટેમ્પોરલ પેરિએટલ – ઓસિપિટલ ભાગ પર ખોપરી નીચે હિમેટોમા તરીકે વર્ણવી હતી, (બી) ડાબા સેરેબેલર પ્રદેશમાં સબ-ડ્યુરલ અને સબ-એરાકનોઇડ હેમેરેજ (રક્તસ્ત્રાવ), (સી) ડાબા ફ્રન્ટલ પ્રદેશ પર ખોપરીનું ફ્રેક્ચર, (ડી) બંને મિડલ કેનિયલ ફોસા પર ફ્રેક્ચર અને (ઇ) મગજમાં સોજો (બ્રેઇન એડીમા) હાજર હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ પોતાની જુબાનીમાં એ પણ જણાવ્યું હતું કે મૃત્યુનું કારણ સ્પષ્ટ અને પ્રત્યક્ષ હતું અને પોસ્ટ-મોર્ટમ કરનાર ડૉક્ટરોની પેનલ મૃત્યુના કારણ અંગે નિશ્ચિત હતી જે પોસ્ટ-મોર્ટમ રિપોર્ટમાં જણાવેલ છે એટલે કે શરીરના નાજુક ભાગ પર ગંભીર અને જીવલેણ ઇજાઓ. પોતાની જુબાનીમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ એ એ પણ જણાવ્યું છે કે ભોગ બનનાર / મૃતકને થયેલી ઇજાઓનો પ્રકાર એવો હતો કે જો ઇજાગ્રસ્ત વ્યક્તિને તાત્કાલિક તબીબી સારવાર આપવામાં આવી હોત, તો પણ તેનાથી મૃત્યુ નીપજ્યું હોત અને બચવાની શક્યતા શૂન્ય હોત.

૧૧.૪ પંચ સાક્ષી નં. ૩, ૪ અને ૫ હોસ્ટાઇલ થયા હતા.

૧૧.૫ ત્યારબાદ ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ ની તપાસ કરી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું કે તેઓ આરોપીને ઓળખે છે અને આરોપી તેમની ભત્રીજી એટલે કે મૃતક ભોગ બનનારનો પતિ છે. પોતાની જુબાનીમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ એ જણાવ્યું કે ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના રોજ સવારે આશરે ૧૦.૩૦ વાગ્યે જ્યારે તેઓ પોતાના ખેતરમાં હતા, ત્યારે

તેમની પુત્રી આવી અને કહ્યું કે સરોજ (એટલે કે મૃતક - ભોગ બનનાર) ના પતિએ (એટલે કે આરોપીએ) તેને લાકડાના ટુકડાથી મારીને મારી નાખી છે. તેથી, તેઓ દોડીને મૃતકના ઘરે ગયા અને ભોગ બનનારના ઘરે પહોંચતા તેમણે જોયું કે ભોગ બનનાર રસોડામાં પડેલી હતી અને તેના માથાની ઇજામાંથી લોહી નીકળતું હતું અને ભોગ બનનાર બેભાન હતી. એમ્બ્યુલન્સ બોલાવવામાં આવી હતી અને તેને તાત્કાલિક સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ એ એ પણ જણાવ્યું કે તેમણે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. તેમણે અદાલતમાં આરોપી (એટલે કે મૃતક ભોગ બનનારના પતિ) ને ઓળખી બતાવ્યો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ એ પોતાની જુબાનીમાં એ પણ જણાવ્યું કે ભોગ બનનાર ઇજાના કારણે મૃત્યુ પામી હતી. તેમણે પોતાની જુબાનીમાં એ પણ જણાવ્યું કે આરોપીએ ભોગ બનનારની હત્યા શા માટે કરી તે કારણ વિશે તેઓ જાણતા ન હતા. ત્યારબાદ તેમણે જણાવ્યું કે આરોપી અને ભોગ બનનાર વચ્ચેના ઝઘડાના કારણો વિશે તેઓ વાકેફ ન હતા. તેમણે કહ્યું કે આરોપીને અન્ય કોઈ સ્ત્રી સાથે સંબંધ હતો તે અંગે તેઓ જાણતા ન હતા. ત્યારબાદ તેમણે કહ્યું કે ફરિયાદમાં તેમણે એવો ઉદ્દેશ કયો ન હતો કે આરોપી અને ભોગ બનનાર વચ્ચેના ઝઘડાનું કારણ અપીલકર્તાના લગ્નેતર સંબંધો હતા.

૧૧.૬ વિદ્વાન અદાલતે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ ને હોસ્ટાઈલ જાહેર કર્યા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ ની ફરિયાદપક્ષ અને બચાવપક્ષ તરફથી ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી. આરોપી તરફેની પોતાની ઉલટતપાસમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬ એ જણાવ્યું કે જ્યારે તેઓ ઘરે પહોંચ્યા ત્યારે તેમણે જોયું કે ભોગ

બનનાર બેભાન અવસ્થામાં પડેલી હતી અને ત્યારપછી એમ્બ્યુલન્સ બોલાવવામાં આવી હતી. તેમણે આરોપી – અપીલકર્તા તરફેની પોતાની ઉલટતપાસમાં એ પણ જણાવ્યું હતું કે જ્યારે તેઓ બનાવના સ્થળે પહોંચ્યા જ્યાં મૃતક ભોગ બનનાર બેભાન પડેલી હતી ત્યારે તેમણે બનાવના સ્થળે લાકડાનો ટુકડો જોયો હતો.

૧૧.૭ જનરલ હોસ્પિટલ, રાજપીપલા (એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧) દ્વારા આપવામાં આવેલા ઇજાના પ્રમાણપત્રમાં મૃતકને થયેલી ઇજાનું વર્ણન આ પ્રમાણે કરવામાં આવ્યું છે:

“ઇતિહાસ: દિનેશ ભુરાભાઈ વસાવા દ્વારા હુમલો

'લાકડું' વડે કથિત હુમલો

દર્દી બેભાન

૧. ડાબા કાનની આગળ કન્ટ્ર્યુઝ લેસરેટેડ ઘા ૩ સે.મી. x ૧ સે.મી.

હાડકા ઊંડો

૨. જમણી બાજુ પેરિએટલ જંક્શન પ્રદેશ પર કન્ટ્ર્યુઝ લેસરેટેડ ઘા ૪ સે.મી. x ૧ સે.મી. બોન ડી

૩. બંને કાન અને નાકમાંથી રક્તસ્ત્રાવ

દર્દીને સર્જન, એસએસજી હોસ્પિટલ, બરોડા ખાતે રીફર કરવામાં આવેલ”

ઈજાનો સમય ૨ કલાકની અંદર.

પી.એમ. રિપોર્ટમાં વિગતો આ પ્રમાણે જણાવવામાં આવી છે:

“પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટમાં,

કોલમ નં. ૧૧ માં, કે 'સમગ્ર શરીર પર રીગર મોર્ટીસ હાજર છે'.

કોલમ નં. ૧૩ માં: 'મોં અડધું ખુલ્લું, આંખો બંધ, ચહેરો લોહીથી ખરડાયેલો, ચહેરાની ડાબી બાજુ સોજો'.

કોલમ નં. ૧૫ માં: પી.એમ. રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખ છે કે 'બાહ્ય જનનાંગો પર કોઈ ઈજા નથી'.

કોલમ નં. ૧૬ માં: પી.એમ. રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખ છે કે 'બાહ્ય ઈજાઓની વિગતો'.

૧. જમણા પેરિએટલ ભાગ પર ટાંકા લીધેલો ઘા ૩ સે.મી. લાંબો.

૨. ચહેરાની ડાબી બાજુ ડાબા કાન પાસે ટાંકા લીધેલો ઘા ૩ સે.મી. લાંબો (ચહેરાની ડાબી બાજુ સોજો).

૩. જમણી બાજુ પેટના પાછળના ભાગે છોલાણ ૫ x ૧ સે.મી., ચમકતો લાલ.

કોલમ નં. ૧૮ માં: (મૃત્યુ પહેલાંની આંતરિક ઇજાઓના સંદર્ભમાં)
પી.એમ. રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખ છે કે કાન – મૃત્યુ પહેલાંના.”

પી.એમ. રિપોર્ટમાં વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે:

ડાબા ફ્રન્ટો-પેરિએટલ પ્રદેશ અને જમણા ટેમ્પોરલ પ્રદેશો પર માથાની ચામડી નીચે હિમેટોમા. ડાબા ફ્રન્ટો-પેરિએટલ અને જમણા ટેમ્પોરો-પેરિએટલ-ઓસિપિટલ પ્રદેશમાં તથા બંને જમણા અને ડાબા સેરેબેલર પ્રદેશોમાં સબ-એરાકનોઇડ હેમરેજ માટે સબડ્યુરલ. જમણા ટેમ્પોરો-પેરિએટલ પ્રદેશ પર ડાબા ફ્રન્ટલ પ્રદેશ પર બોપરીનું ફ્રેક્ચર. બંને મધ્યમાં ફ્રેક્ચર બ્રેઇન એડીમા ફોસા હાજર.”

૧૨. ત્યારબાદ ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની તપાસ કરી. સદર સાક્ષીની સગીર / બાળ સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. તેમની જુબાની આંક ૨૪ પર નોંધવામાં આવી છે.

૧૨.૧ અદાલતની પ્રારંભિક નોંધ (આંક ૨૪) સ્પષ્ટ કરે છે કે અદાલતે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ સાક્ષી બનવા માટે સક્ષમ છે કે કેમ તે ચકાસવા માટે પ્રાથમિક પ્રશ્નો પૂછ્યા હતા અને સદર સાક્ષી જુબાની આપવા માટે સક્ષમ અને યોગ્ય હોવાનો સંતોષ થયા પછી અદાલતે ફરિયાદપક્ષને સાક્ષી તરીકે તેની

તપાસ કરવાની મંજૂરી આપી હતી. અદાલતે એ પણ નોંધ્યું છે અને સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેની જુબાની સવાલ-જવાબના સ્વરૂપમાં લેવામાં આવી હતી અને અદાલતને યોગ્ય જણાય તે મુજબ સામાન્ય અને સામાન્ય ફોર્મેટમાં જુબાની નોંધવામાં આવી છે.

૧૨.૨ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું કે તે ધોરણ ૯ માં અભ્યાસ કરે છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ અદાલતમાં આરોપી – અપીલકર્તાને ઓળખી બતાવ્યા હતા. તેણે મૃતકના બે બાળકોના નામ પણ જણાવ્યા હતા. તેણે મૃતક સાથે સંકળાયેલા / સંબંધ ધરાવતા અન્ય કૌટુંબિક સંબંધો વિશે પણ વિગતો આપી હતી. પોતાની જુબાનીમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ જણાવ્યું કે આ બનાવ ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના રોજ સવારે આશરે ૧૧.૦૦ વાગ્યે બન્યો હતો. તે સમયે તેણી ઘરકામ કરી રહી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ પોતાની જુબાનીમાં વધુમાં જણાવ્યું કે ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના રોજ અપીલકર્તા મૃતકના માતા-પિતાના ઘરે આવ્યા હતા અને મૃતકને તેમના સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા માટે આગ્રહ કરી રહ્યા હતા, જોકે, મૃતકે આરોપી સાથે જવાની ના પાડી દીધી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ વધુમાં જણાવ્યું કે મૃતકે તેની સાથે પાછા જવાનો સતત ઈનકાર કર્યો હોવાથી આરોપીએ તેના વાળ પકડી લીધા અને પોતાની સાથે લઈ જવા માટે ખેંચવા લાગ્યો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ એ પણ જણાવ્યું કે તેણીએ આ જોયું અને મૃતકને અપીલકર્તાની પકડમાંથી છોડાવવાના હેતુથી તે તેમની નજીક ગઈ પરંતુ મૃતક આરોપીની પકડમાંથી છૂટવામાં સફળ રહી અને ઘરની અંદર ગઈ તથા અપીલકર્તા તેની

પાછળ ગયો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ વધુમાં જણાવ્યું કે તેણી પણ અપીલકર્તાની પાછળ ગઈ અને તેણે જોયું કે અપીલકર્તાએ લાકડાનો ટુકડો ઉપાડ્યો અને પછી તેણે તે લાકડાના ટુકડા વડે મૃતકના માથા પર ફટકા માર્યા, મૃતકના માથાની ઈજામાંથી લોહી નીકળવા લાગ્યું અને તેણી નીચે પડી ગઈ તથા બેભાન થઈ ગઈ. ત્યારબાદ અપીલકર્તા બનાવના સ્થળેથી ભાગી ગયો. તેણે એ પણ જણાવ્યું કે પછી તે તેના માતા-પિતા અને મૃતકની માતાને બોલાવવા ગઈ હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ મુદ્દામાલ આર્ટિકલ નં. ૩ એટલે કે લાકડાનો ટુકડો ઓળખી બતાવ્યો જેની સાથે આરોપીએ મૃતકને મારી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ એ પણ કહ્યું કે તેની બૂમો સાંભળીને ચીમનકાકા અને વાસંતીબેન તથા કેટલાક પડોશીઓ બનાવના સ્થળે આવી પહોંચ્યા હતા. પોતાની જુબાનીમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ એ પણ જણાવ્યું કે જ્યારે બનાવ બન્યો ત્યારે તેના પિતા અને તેની માતા બંને ખેતરે ગયા હતા. તેણીએ એ પણ જણાવ્યું કે જે સમયે બનાવ બન્યો તે સમયે મૃતકની માતા પણ ખેતીકામ માટે ખેતરે ગઈ હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી. પોતાની ઉલટતપાસ દરમિયાન, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ ઉલટતપાસમાંના તે સૂચનનો ઇનકાર કર્યો હતો કે આરોપી – અપીલકર્તા પોતાની સાથે લાકડાનો ટુકડો લાવ્યા હતા. તેણીએ કહ્યું કે બનાવના સ્થળેથી ભાગતા પહેલા આરોપીએ બનાવના સ્થળે જમીન પર લાકડાનો ટુકડો ફેંકી દીધો હતો. તેણીએ પોતાની ઉલટતપાસમાં જણાવ્યું કે જ્યારે અપીલકર્તા અને ભોગ બનનાર વચ્ચે ઝઘડો શરૂ થયો ત્યારે તેણીએ

પડોશીઓને બોલાવ્યા ન હતા. બચાવપક્ષ દ્વારા કરવામાં આવેલી તેની ઉલટતપાસમાં તેની જુબાનીમાંથી કોઈ વિસંગતતા બહાર આવી નથી અથવા તેની જુબાની ખંડિત થઈ નથી.

૧૨.૩ જોકે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ બાળ સાક્ષી છે, તેમ છતાં તેણીએ ઉલટતપાસનો સામનો કર્યો હતો અને તેણી ખંડિત થઈ નથી અથવા તેની જુબાનીમાંથી કોઈ મહત્વપૂર્ણ કે સુસંગત કે વાસ્તવિક કે નોંધપાત્ર વિસંગતતા બહાર આવી નથી અથવા ઉલટતપાસ દરમિયાન તેની જુબાની નબળી પડી નથી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાની – પુરાવો વિશ્વાસ જન્માવે છે અને કોઈ શંકા ઊભી કરતો નથી. એ બાબત નોંધનીય છે કે જોકે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૫ ને હોસ્ટાઈલ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ સદર હકીકતથી વિચલિત થયા વિના અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૫ ની જુબાનીથી પ્રભાવિત થયા વિના તેણીએ જે જોયું હતું તે જણાવ્યું હતું અને પોતાની જુબાનીમાં અડગ રહી છે.

૧૩. મૃતકની માતાની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. તેમની જુબાની આંક ૨૭ પર નોંધવામાં આવી છે. પોતાની જુબાનીમાં મૃતકની માતાએ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯) જણાવ્યું છે કે શરૂઆતમાં અપીલકર્તા અને મૃતકનું લગ્નજીવન શાંતિપૂર્ણ ચાલતું હતું, જોકે, થોડા સમય પછી આરોપી – અપીલકર્તાએ ઝઘડા શરૂ કર્યા અને તેમણે પોતાની પત્ની એટલે કે મૃતકને માર પછા મારવા માંડ્યા અને આરોપી – અપીલકર્તાના ગેરવર્તણૂક

અને આચરણના કારણે તેમની પુત્રી પિયર પાછી આવતી રહેતી હતી. તેણીએ એ પછા જણાવ્યું કે આરોપી – અપીલકર્તા ત્યારબાદ આવતા અને મૃતકને પોતાની સાથે પાછા ફરવા સમજાવતા અને વચન આપતા કે તેઓ પોતાના વર્તનનું પુનરાવર્તન કરશે નહિ અને યોગ્ય રીતે વર્તશે, જોકે, થોડા સમય પછી તેઓ ફરીથી તે જ વર્તનનું પુનરાવર્તન કરતા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ એ એ પછા જણાવ્યું કે બનાવની તારીખના થોડા દિવસો પહેલા ફરીથી કોઈ ઝઘડો થયો હતો અને અપીલકર્તાએ તેમની પુત્રી સાથે શારીરિક દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો અને માર માર્યો હતો તથા તેને સાસરીના ઘરમાંથી કાઢી મૂકી હતી અને તેથી, મૃતક તેમના ઘરે (એટલે કે ભોગ બનનારના પિયરે) પાછી આવી હતી અને બનાવના છેદા આશરે ૫ દિવસથી તે અપીલકર્તાના વર્તન અને ખરાબ વ્યવહારના કારણે તેમની સાથે રહેતી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ એ પોતાની જુબાનીમાં એ પછા જણાવ્યું કે બનાવ સમયે તેઓ ખેતીકામ માટે ખેતરે ગયા હતા અને તેમના સંબંધી બીજા ખેતરમાં ખેતીકામ કરતા હતા. તેણીએ પોતાની જુબાનીમાં એ પછા જણાવ્યું કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ જ્યાં તેઓ અને તેમના સંબંધી ખેતરમાં ખેતીકામ કરતા હતા ત્યાં આવ્યા અને શું બન્યું હતું તે વર્ણવ્યું એટલે કે મૃતકના પતિ આરોપી અપીલકર્તા મૃતકને પોતાના ઘરે પાછી લઈ જવા આવ્યા હતા, જોકે, મૃતકે તેની સાથે પાછા જવાની ના પાડી દીધી હતી. ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ તેના વાળ પકડ્યા અને તેને ખેંચી – ઢસડી પરંતુ મૃતક પકડમાંથી છૂટવામાં સફળ રહી અને ઘરની અંદર ગઈ પરંતુ અપીલકર્તા તેની પાછળ ગયો અને અપીલકર્તાએ મૃતકને લાકડાના ટુકડાથી મારી હતી. ત્યારબાદ અપીલકર્તા

ભાગી ગયો. તેણીએ એ પણ જણાવ્યું કે જ્યારે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ એ સદર વિગતો જણાવી ત્યારે તેણી અને તેણીના પરિવારજનો ઘરે પાછા ગયા અને ઘરની અંદર જતાં તેણીએ જોયું કે તેણીની પુત્રી (એટલે કે મૃતક) રસોડામાં ચૂલા પાસે પડેલી હતી અને તે લોહીથી ખરડાયેલી હતી અને તેણીની પુત્રી બેભાન હતી તથા તેણીએ તેણીની પુત્રીના બેભાન શરીર પાસે રસોડા / ઓરડામાં લાકડાનો ટુકડો પણ જોયો હતો. તે સમયે, નજીકના ઘરોમાં રહેતા અન્ય લોકો પણ એકઠા થઈ ગયા હતા અને તેમાંથી એક વ્યક્તિએ એમ્બ્યુલન્સ બોલાવી હતી. ત્યારબાદ, તેઓ રાજપીપલા ખાતેની સરકારી હોસ્પિટલમાં ગયા જ્યાં ડૉક્ટરે તેમની પુત્રીની તપાસ કરી અને જાણવા મળ્યું કે તેની હાલત ગંભીર/નાજુક હતી અને કેટલીક પ્રાથમિક કટોકટી સારવાર આપ્યા પછી તેમને એસએસજી હોસ્પિટલ, વડોદરા જવાની સલાહ આપી અને ત્યારપછી ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારને વડોદરા લઈ જવામાં આવી. આશરે સાંજે ૪.૦૦ વાગ્યે તેમને સંદેશ મળ્યો કે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનાર એટલે કે તેમની પુત્રી ઈજાના કારણે મૃત્યુ પામી છે. પોતાની જુબાની દરમિયાન, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ એ લાકડાનો ટુકડો ઓળખી બતાવ્યો જે તેમણે તેમના રસોડામાં તેમની પુત્રી જ્યાં બેભાન પડી હતી તે જગ્યા નજીક જોયો હતો. પોતાની ઉલટતપાસ દરમિયાન તેણીએ તે સૂચનનો ઇનકાર કર્યો હતો કે તેણીની પુત્રી એટલે કે મૃતક દારૂ પીવાની ટેવવાળી હતી. પોતાની ઉલટતપાસમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ એ તે સૂચનનો ઇનકાર કર્યો હતો કે બનાવની તારીખે મૃતકે દારૂ પીધો હતો. તેણીએ તે સૂચનનો પણ ઇનકાર કર્યો હતો કે વાસ્તવમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ તેના માતા-પિતાને અને

તેણીને (એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ ને) બનાવ વિશે જાણ કરવા ગઈ ન હતી. ઉલટતપાસમાં કોઈ વિસંગતતાઓ બહાર આવી નથી અને બચાવપક્ષ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ ને ખંડિત કરી શક્યો નથી.

૧૪. ફરિયાદપક્ષે અન્ય સાક્ષી એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ ની તપાસ કરી. સદર સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે તેણીએ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ ને સાંભળી હતી અને તેણીને ખેતર તરફ દોડતી જોઈ હતી જ્યાં તેના માતા-પિતા અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ ગયા હતા અને તેણીએ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ ને પૂછ્યું હતું કે તે શા માટે બૂમો પાડી રહી છે અને ખેતર તરફ દોડી રહી છે અને તે સમયે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ એ તેને કહ્યું હતું કે આરોપી – અપીલકર્તાએ મૃતકને લાકડાના ટુકડાથી મારી છે અને તેથી તે તેના માતા-પિતાને બોલાવવા જઈ રહી છે. ઉલટતપાસ દરમિયાન ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ એ સ્વીકાર્યું હતું કે તેણીએ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ ને બૂમો પાડતી અને ખેતર તરફ દોડતી જોઈ તે પહેલાં તેણીએ અપીલકર્તા અને મૃતક વચ્ચેનો ઝઘડો કે ઝપાઝપી જોઈ ન હતી. પોતાની ઉલટતપાસ દરમિયાન ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ એ જણાવ્યું છે કે સવારે આશરે ૯.૦૦ વાગ્યાથી ૧૦.૦૦ વાગ્યાની આસપાસ તેણીએ ગામમાં આરોપી / અપીલકર્તાને મૃતકના પિયરના ઘર તરફ જતો જોયો હતો.

૧૫. મેં અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વાચ.એચ. ઉપાધ્યાય અને સામાવાળા તરફે વિદ્વાન એ.પી.પી. શ્રી ડાભીને સાંભળ્યા છે અને રેકર્ડ પર ઉપલબ્ધ રજૂઆતો અને પુરાવાઓને પણ ધ્યાને લીધા છે.

૧૫.૧ આ બનાવ ૨૩.૪.૨૦૧૧ ના રોજ આશરે સવારે ૧૧.૦૦ વાગ્યે બન્યો હતો. તબીબી પુરાવા – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ ની જુબાનીએ – ઇજાનું સ્વરૂપ અને ગંભીરતા રેકર્ડ પર લાવ્યા છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ દ્વારા આપવામાં આવેલા તબીબી – ઇજાના પ્રમાણપત્રોમાં મૃતકને પહોંચાડવામાં આવેલી ઇજાઓ અને ઘાનો ઉલ્લેખ અને વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. પી.એમ. નોંધ – રિપોર્ટ મૃત્યુનું કારણ રેકર્ડ પર લાવ્યું છે અને પી.એમ. નોંધમાં મૃતકના શરીર પર જોવા મળેલા ઘા – ફટકાઓનો પણ ઉલ્લેખ છે. પી.એમ. નોંધ – રિપોર્ટ મૃતકની તપાસ કરનાર ડૉક્ટરો એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ દ્વારા આપવામાં આવેલા ઇજા – તબીબી પ્રમાણપત્રોને સમર્થન અને પુષ્ટિ આપે છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ આ બનાવ જોયો હતો. તે પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી છે.

૧૫.૨ રેકર્ડ પર આવ્યું છે કે પંચ સાક્ષીને હોસ્ટાઈલ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. હવે, જ્યાં સુધી પંચ સાક્ષીઓનો સંબંધ છે, તપાસ કરનાર અમલદારે પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે પંચનામું પંચ સાક્ષીઓએ જણાવ્યા મુજબ તેમની હાજરીમાં તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું અને તેના પર તેમની સહી છે. આ મુદ્દે મોહ. અસલમ વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર [(૨૦૦૯) ૯ એસ.સી.સી. ૩૬૨]

ના કેસમાંના નિર્ણયના ફક્ત ૭ માં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો ધ્યાને લેવા સુસંગત છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે:

“૭. એ-૧ – મોહમ્મદ અસલમ (@ શેરુ મોહમ્મદ હસન) ના સંબંધમાં, પ્રતિબંધિત ઘાતક હથિયારના કબજા માટેનો એકમાત્ર પુરાવો ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩૪ (નાગેશ શિવદાસ લોહાર, આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ પોલીસ, સીઆઈડી ઇન્ટેલિજન્સ, મુંબઈ) ની જુબાની છે. વિદ્વાન કાઉન્સેલે એવી દલીલ કરી હતી કે મુદ્દામાલની રિકવરીના સમર્થન માટે ટાંકવામાં આવેલા બે પંચ સાક્ષીઓ હોસ્ટાઈલ થયા હતા અને તેથી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩૪ નો પુરાવો સમર્થન વિનાનો બની ગયો હતો. અમે સદર દલીલ સાથે સંમત થઈ શકીએ નહીં. જો પંચ સાક્ષીઓ હોસ્ટાઈલ થાય, જે ફોજદારી કેસોમાં ઘણી વાર બનતું હોય છે, તો જે વ્યક્તિએ રિકવરી કરી હતી તેનો પુરાવો દૂષિત થશે નહીં. તેમજ અમે એ દલીલ સાથે પણ સંમત નથી કે તેમની જુબાની અસમર્થિત કે પુષ્ટિ વિનાની છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩૪ એ રિકવર કરાયેલા ઘાતક હથિયારો અદાલતમાં રજૂ કર્યા તે હકીકત જ તેમના પુરાવાને સમર્થન આપવા માટે એક અત્યંત પ્રબળ સંજોગ છે. વિદ્વાન કાઉન્સેલે એ દર્શાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો કે વાસ્તવમાં સદર ફ્લેટમાંથી રિકવરી કરવામાં આવી ન હતી જેમાં એ-૧ – મોહમ્મદ અસલમ (@ શેરુ મોહમ્મદ હસન) રહેતા હતા. એ સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે એ-૧ ના

પત્ની અને બાળકો તે ફ્લેટમાં રહેતા હતા. જો આવા ફ્લેટમાંથી આવી કોઈ રિકવરી કરવામાં આવી ન હતી તો બચાવપક્ષ તરફથી ઓછામાં ઓછું એવું સૂચવવા માટે પણ કોઈ સાક્ષીની તપાસ કેમ કરવામાં આવી ન હતી કે કોઈ પોલીસ અધિકારીએ ત્યાંથી કોઈ રિકવરી કરી નથી. ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩૪ ની જુબાની પર વિશ્વાસ કરવાનું પસંદ કર્યું છે અને વધુ તપાસ કરતાં અમારી પાસે પણ તેને નકારવાનું કોઈ કારણ નથી, તેથી અમે તે સાક્ષીની જુબાની સ્વીકારવા માટે પ્રેરાઈએ છીએ.”

૧૫.૩ આમ, માત્ર પંચ સાક્ષી હોસ્ટાઈલ થયા હોવાના કારણે જ ફરિયાદપક્ષનો કેસ ફગાવી શકાતો નથી અને તે નબળો પડતો નથી, ખાસ કરીને ત્યારે જ્યારે પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીનો પુરાવો અને પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીની જુબાની – પુરાવાને ટેકો અને સમર્થન આપવા માટે અન્ય પુરાવા મોજૂદ હોય.

૧૬. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ ની જુબાની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ ના પુરાવા – જુબાનીને સમર્થન અને પુષ્ટિ આપે છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ ની જુબાની અપીલકર્તા વચ્ચેના ખલેલ પહોંચેલા લગ્નજીવનના સંબંધો અને બનાવની તારીખે અપીલકર્તા મૃતકના પિયરે ગયા હતા તે હકીકત વિશેના પુરાવાને પણ પુષ્ટિ આપે છે. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ ને મૂકવામાં આવેલા તે સૂચનના સંદર્ભમાં કે ભોગ બનનારે દારૂ પીધો હતો, આ તબક્કે એ નોંધવું યોગ્ય રહેશે કે ડૉક્ટરે [જેમણે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનાર (એટલે કે મૃતક) ને જ્યારે સરકારી હોસ્પિટલ રાજપીપલા ખાતે લાવવામાં આવી ત્યારે

સારવાર કરી હતી] પોતાની જુબાનીમાં એવો કોઈ ઉલ્લેખ કર્યો નથી કે ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનારે દારૂ પીધો હતો અથવા તે દારૂના પ્રભાવ અને અસરમાં હતી. જો ઈજાગ્રસ્ત ભોગ બનનાર એટલે કે મૃતકે બનાવ પહેલાં અથવા જે સમયે બનાવ બન્યો તે સમયે વાસ્તવમાં દારૂ પીધો હોત તો તેની સારવાર કરનાર અને પ્રાથમિક / કટોકટી સારવાર આપનાર ડોક્ટરે તે બાબત ધ્યાને લીધી હોત અને કેસ પેપર્સમાં અથવા તબીબી પ્રમાણપત્રમાં અથવા પોતાની જુબાનીમાં સદર હકીકતનો ઉલ્લેખ કર્યો હોત. લોહીના નમૂના લેવામાં આવ્યા હતા પરંતુ એફએસએલ રિપોર્ટમાં પણ દારૂની હાજરીનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી. પી.એમ. રિપોર્ટમાં પણ મૃતક દ્વારા દારૂ પીવા અંગે કોઈ ઉલ્લેખ નથી. પી.એમ. રિપોર્ટમાં કોલમ નં. ૨૧ પર નીચે મુજબની નોંધ જણાવવામાં આવી છે:—

“જઠર ખાલી— નાનું આંતરડું — ગેસ અને અર્ધ પચેલો ખોરાક

મોટું આંતરડું — ગેસ અને મળ દ્રવ્ય.”

૧૬.૧ પી.એસ.આઈ. / તપાસ કરનાર અમલદારની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૧ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે અને તેમની જુબાની આંક ૨૯ પર નોંધવામાં આવી છે. પંચનામાના સંદર્ભમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૧ એ જણાવ્યું છે કે પંચનામું પંચોની હાજરીમાં અને તેમણે લખાવ્યા મુજબ નોંધવામાં આવ્યું હતું અને તેમણે પંચનામા પર સહી કરી હતી. પોતાની ઉલટતપાસ દરમિયાન તેમણે તે સૂચનનો ઇનકાર કર્યો હતો કે તેમણે જાતે નિવેદનો તૈયાર કર્યા હતા અને એક જ દિવસમાં તપાસની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી હતી.

૧૬.૨ એફએસએલ રિપોર્ટ આંક ૩૦ પર રેકર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યો છે અને સીરોલોજી રિપોર્ટ આંક ૩૧ પર રેકર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યો છે. બનાવના સ્થળનો નકશો આંક ૩૩ અને ૩૪ પર રેકર્ડ પર છે. લાકડાનો ટુકડો નમૂના 'સી' તરીકે એફએસએલને પરીક્ષણ માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો. નમૂના 'સી' સંબંધિત એફએસએલ રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખ છે કે લાકડાના ટુકડા (નમૂના 'સી') ના એફએસએલ પરીક્ષણ પર નમૂના 'સી' (એટલે કે લાકડાના ટુકડા) પર લોહીની હાજરી મળી આવી હતી અને સીરોલોજી રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખ છે કે નમૂના 'સી' (એટલે કે લાકડાના ટુકડા) પરનું લોહી 'બી' ગ્રૂપનું લોહી હતું. એફએસએલ રિપોર્ટ દર્શાવે છે કે નમૂના 'સી' (લાકડાનો ટુકડો), નમૂના ડી/૧ અને ડી/૨ (ટી-શર્ટ અને ટ્રાઉઝર), નમૂના 'ઈ' (સાડી), નમૂના 'એફ' (બ્લાઉઝ), નમૂના 'જી' (પેટીકોટ), નમૂના 'એચ' (અન્ડરગાર્મેન્ટ) પર લાલાશ પડતા કથ્થઈ રંગના ડાઘ મળી આવ્યા હતા. સીરોલોજી રિપોર્ટ દર્શાવે છે કે નમૂના 'સી' (લાકડાનો ટુકડો એટલે કે આર્ટિકલ ૩), નમૂના ડી/૧ અને ડી/૨ (ટી-શર્ટ અને ટ્રાઉઝર), નમૂના 'ઈ' (સાડી), નમૂના 'એફ' (બ્લાઉઝ), નમૂના 'જી' (પેટીકોટ), નમૂના 'એચ' (અન્ડરગાર્મેન્ટ) પર માનવ લોહીનું ગ્રૂપ 'બી' ગ્રૂપ હતું. એફએસએલ રિપોર્ટ સ્પષ્ટ કરે છે કે નમૂનો 'આઈ' એ મૃતકના લોહીનો નમૂનો હતો અને સીરોલોજી રિપોર્ટ દર્શાવે છે કે નમૂનો 'આઈ' (લોહીનો નમૂનો) 'બી' ગ્રૂપનો હતો (એટલે કે મૃતકનું બ્લડ ગ્રૂપ 'બી' ગ્રૂપ હતું).

૧૬.૩ આમ, એફએસએલ રિપોર્ટ અને સીરોલોજી રિપોર્ટના સંયુક્ત વાંચન પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે લાકડાના ટુકડા પર તેમજ નમૂના ડી૧ (આરોપીની

જર્સી) અને નમૂના ડીર (તેના ટ્રાઉઝર) પર 'બી' ગ્રૂપના લોહીની હાજરી (જે મૃતકનું લોહી છે) મળી આવી હતી. સદર લાકડાનો ટુકડો તપાસ દરમિયાન તે ઘર / રસોડામાંથી કબ્જે કરવામાં આવ્યો હતો જ્યાંથી મૃતકનું શબ મળી આવ્યું હતું.

૧૭. રેકર્ડ પરના પુરાવા પરથી, નીચે જણાવેલા વાસ્તવિક પાસાઓ ઉભરી આવ્યા છે:

(એ) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ ની જુબાનીના આધારે બનાવના સ્થળે આરોપીની હાજરી સાબિત થાય છે.

(બી) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી હોવાના નાતે તેણીએ જોયેલા સમગ્ર બનાવનું વિગતવાર વર્ણન કર્યું છે. તેના પુરાવા – જુબાનીને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ ની જુબાની દ્વારા સમર્થન અને પુષ્ટિ મળે છે, જેમણે પોતાની ઉલટતપાસ દરમિયાન ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે તેણીએ (એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ એ) સવારે આશરે ૯.૦૦ થી ૧૦.૦૦ વાગ્યાની આસપાસ મૃતકના ઘરે આરોપી – અપીલકર્તાને જોયા હતા અને તેણીએ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ને મૃતકના ઘર તરફથી આવતા અને ખેતરો તરફ જતાં જોઈ હતી તથા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ તેને બનાવ વિશે જણાવ્યું હતું.

(બી-૧) વધુમાં, તેણીની જુબાનીને એ હકીકત દ્વારા સમર્થન અને પુષ્ટિ મળે છે કે બનાવના સ્થળેથી લાકડાનો ટુકડો મળી આવ્યો હતો

અને કબ્જે કરવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ દરમિયાન તપાસ કરનાર અમલદાર / પોલીસ દ્વારા કબ્જે કરવામાં આવ્યો હતો અને એફએસએલ દ્વારા કરવામાં આવેલા પરીક્ષણમાં સદર લાકડાના ટુકડા પર લોહીની હાજરી મળી આવી હતી અને એફએસએલ એ એવો પાણ અહેવાલ આપ્યો છે કે લાકડાના ટુકડા પર મળેલું લોહી 'બી' ગ્રૂપનું લોહી હતું એટલે કે મૃતકના લોહીના ગ્રૂપ જેવું જ ગ્રૂપ હતું. એફએસએલ પરીક્ષણ દરમિયાન તે જ બ્લડ ગ્રૂપ મૃતકની સાડી અને અન્ય કપડાં પર પણ મળી આવ્યું હતું. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ના પુરાવા અને જુબાનીને એફએસએલ રિપોર્ટ અને સીરોલોજી રિપોર્ટ દ્વારા પણ સમર્થન અને પુષ્ટિ મળે છે, જેમાં એવો પણ ઉલ્લેખ છે કે અપીલકર્તાના કપડાં એટલે કે અપીલકર્તાએ બનાવની તારીખે પહેરેલી જર્સી પર તે જ બ્લડ ગ્રૂપનું લોહી મળી આવ્યું હતું.

(સી) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ ની જુબાની પરથી એ પણ સાબિત થાય છે કે સંબંધિત સમયે મૃતકે પોતાનું સાસરીનું ઘર છોડી દીધું હતું અને તેના માતા-પિતાના ઘરે પાછી આવી ગઈ હતી અને તેના માતા-પિતા સાથે રહેતી હતી.

(ડી) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાની - પુરાવાના આધારે તેમજ બનાવના સ્થળેથી લાકડાના ટુકડાની રિકવરી અને લાકડાના ટુકડા પર

તથા આરોપી અને મૃતકના કપડાં પર 'બી' ગ્રૂપના લોહીની હાજરી પરથી બનાવ બન્યાની હકીકત સાબિત થાય છે.

આ મુદ્દે એ નોંધવું જરૂરી છે કે કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપી – અપીલકર્તાનું વિશેષ નિવેદન નોંધતી વખતે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવેલી વિગતો અને જુબાની ખાસ કરીને અપીલકર્તાના ધ્યાને લાવવામાં આવી હતી, તેમ છતાં, અપીલકર્તાએ પોતાની જુબાનીમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ દ્વારા જણાવેલી વિગતોના સંબંધમાં કોઈ જવાબ કે ખુલાસો આપ્યો ન હતો.

(ઈ) બનાવ બનવાનું કારણ અને હેતુ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૦ ના પુરાવાના આધારે સાબિત થાય છે.

(એફ) મૃતક ઘરની અંદર – રસોડાના ભાગમાં ગઈ હતી અને અપીલકર્તા તેની પાછળ ગયો હતો અને ત્યાં તેણે લાકડાનો ટુકડો ઉપાડ્યો હતો અને મૃતક પર ફટકા માર્યા હતા તે હકીકત પણ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાનીના આધારે સાબિત થાય છે. પરિણામે, બનાવના ચોક્કસ સ્થળે મૃતક અને અપીલકર્તાની હાજરી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાનીના આધારે સાબિત થાય છે.

(જી) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાની સાથે લાકડાના ટુકડાની રિકવરી અને એફએસએલ રિપોર્ટના આધારે, તપાસ દરમિયાન બનાવના

સ્થળેથી મળી આવેલા લાકડાના ટુકડા વડે અપીલકર્તાએ મૃતકને મારી હતી તે હકીકત સાબિત થાય છે અને પુરાવાના સદર ભાગને રિકવરી પંચનામા સાથે વંચાણે લેવાતા એફએસએલ રિપોર્ટ અને સીરોલોજી રિપોર્ટ પરથી પુષ્ટિ મળે છે.

(એચ) ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ ની જુબાની એ વાતને સાબિત કરે છે અને સમર્થન આપે છે જે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ કહી હતી કે તેણીએ તેના માતા-પિતા અને મૃતકની માતાને બોલાવ્યા હતા.

(આઈ) બનાવના સ્થળેથી લોહીવાળો લાકડાનો ટુકડો મળી આવ્યો – કબ્જે કરવામાં આવ્યો તે હકીકત ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાનીને સમર્થન આપે છે જેમણે પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે અપીલકર્તા – આરોપીએ લાકડાના ટુકડાથી માર માર્યા પછી સદર લાકડાનો ટુકડો જમીન પર ફેંકી દીધો હતો અને ભાગી ગયો હતો.

(જે) એફએસએલ રિપોર્ટે લાકડાના ટુકડા પર (એટલે કે જે વસ્તુથી મૃતક પર ફટકા મારવામાં આવ્યા હતા જેનાથી જીવલેણ ઈજાઓ થઈ હતી) અને મૃતક તથા આરોપીના કપડાં (તેની જર્સી) પર બ્લડ ગ્રૂપ બી (જે મૃતકનું બ્લડ ગ્રૂપ છે) ની હાજરી સ્થાપિત કરી છે.

(કે) તબીબી પુરાવા / ડૉક્ટરના પુરાવા અને પી.એમ. રિપોર્ટે સ્થાપિત કર્યું છે કે સખત બુઢી વસ્તુ એટલે કે લાકડાના ટુકડાથી થયેલી ઈજાઓના કારણે મૃત્યુ નીપજ્યું હતું.

(એલ) તબીબી પુરાવા / ડૉક્ટરના પુરાવા એ પણ સ્થાપિત કરે છે કે મૃતકને થયેલી ઇજાઓ ગંભીર, જીવલેણ અને શરીરના નાજુક ભાગ પર હતી જે મૃત્યુ નીપજાવી શકે તેવી હતી અને પી.એમ. રિપોર્ટ જણાવે છે કે મૃત્યુનું કારણ તે ઇજાઓ છે.

(એમ) પી.એમ. રિપોર્ટ એ પણ સ્થાપિત કરે છે કે મૃતકના શરીર પર જોવા મળેલી તમામ ઇજાઓ મૃત્યુ પહેલાંની (એન્ટે-મોર્ટમ) હતી.

(એન) બનાવના સ્થળેથી કબ્જે કરાયેલા / એકત્રિત કરાયેલા 'સેમ્પલ કંટ્રોલ' માં બ્લડ ગ્રૂપ બી ની હાજરી મળી આવી હતી.

(ઓ) બનાવની તારીખે આરોપીએ જે કપડાં પહેર્યા હતા, એટલે કે જર્સી અને ટ્રાઉઝર, તે પણ તપાસ દરમિયાન કબ્જે કરવામાં આવ્યા હતા અને તેને નમૂના ડી૧ અને નમૂના ડી૨ તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવ્યા હતા અને એફએસએલ દ્વારા પરીક્ષણ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા.

(પી) એફએસએલ રિપોર્ટ / સીરોલોજી રિપોર્ટમાં ઉલ્લેખ છે કે આરોપીના નમૂના ડી૧ (જર્સી) અને આરોપીના નમૂના ડી૨ (ટ્રાઉઝર) પર બ્લડ ગ્રૂપ બી (એટલે કે મૃતકનું બ્લડ ગ્રૂપ) ની હાજરી મળી આવી હતી. સદર હકીકત ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાનીને સમર્થન અને પુષ્ટિ આપે છે અને સદર હકીકતો અને પુરાવાઓ પર આધારિત વિદ્વાન નીચલી અદાલતના તારણોમાં કોઈ ભૂલ કાઢી શકાય નહીં.

૧૮. આ ઉપરાંત, કલમ ૩૧૩ હેઠળ વિશેષ નિવેદન નોંધતી વખતે, વિદ્વાન નીચલી અદાલતે ખાસ કરીને આરોપીને તેના કપડાંના સંદર્ભમાં તેનો જવાબ – ખુલાસો પૂછ્યો હતો, જોકે ઇનકાર સિવાય તેણે મૃતકના માતા-પિતાના ઘરે પોતાની હાજરી અથવા બનાવની તારીખે તેણે પહેરેલા કપડાં સહિતના કોઈપણ પાસાના સંબંધમાં કોઈ જવાબ કે ખુલાસો આપ્યો નથી.

૧૯. ઉપર ચર્ચા કરેલા પુરાવા, ખાસ કરીને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ના પુરાવા અને ઉપર જણાવેલા અન્ય પાસાઓ, વિદ્વાન નીચલી અદાલતના તે નિષ્કર્ષને સમર્થન આપે છે અને વ્યાજબી ઠેરવે છે કે અપીલકર્તા પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવા માટે દોષિત છે અને મૃત્યુનું કારણ અપીલકર્તા દ્વારા લાકડાના ટુકડાથી મૃતકને ફટકારીને પહોંચાડવામાં આવેલી ઈજાઓ છે તે સાચું છે અને વિદ્વાન અદાલતે સદર નિષ્કર્ષ નોંધવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી.

૧૯.૧ વિદ્વાન નીચલી અદાલતે એવો નિષ્કર્ષ પણ નોંધ્યો છે કે ફરિયાદપક્ષે આરોપી – અપીલકર્તા સામેનો આરોપ શંકાથી પર સાબિત કર્યો છે અને વિદ્વાન નીચલી અદાલતના સદર નિષ્કર્ષો ભૂલભરેલા નથી અને તેમાં કોઈ ખામી કાઢી શકાય નહીં તેમજ તેમાં દખલગીરી કરવાની જરૂર નથી.

૧૯.૨ કેસની હકીકતો અને સંજોગો તથા રેકર્ડ પર ઉપલબ્ધ પુરાવાઓને ધ્યાને લેતાં, વિદ્વાન નીચલી અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલું કૃત્ય સાપરાધ મનુષ્યવધ સમાન છે જે ખૂન સમાન નથી અને

તેથી, અપીલકર્તા આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૨ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત નથી.

૧૯.૩ વિદ્વાન નીચલી અદાલતે એવું પણ શોધી કાઢ્યું છે કે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલું કૃત્ય સાપરાધ મનુષ્યવધ કરવા સમાન છે પરંતુ ખૂન સમાન નથી અને તેથી, અપીલકર્તાનું કૃત્ય આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ ના દાયરામાં શિક્ષાપાત્ર ગુનો બને છે.

૧૯.૪ આવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા પછી, વિદ્વાન નીચલી અદાલતે અપીલકર્તાને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૨ હેઠળના ગુનાના આરોપમાંથી નિર્દોષ છોડી મુક્ત કર્યા હતા.

૧૯.૫ વિદ્વાન નીચલી અદાલતના સદર નિષ્કર્ષો ભૂલભરેલા નથી. સદર નિષ્કર્ષોમાં કોઈ ખામી કાઢી શકાય નહીં. વિદ્વાન નીચલી અદાલતના સદર તારણો અને નિષ્કર્ષો રેકર્ડ પરના પુરાવા પર આધારિત છે અને તેમાં દખલગીરીની જરૂર નથી. સદર નિષ્કર્ષ બહાલ રાખવામાં આવે છે.

૨૦. જોકે, વિદ્વાન નીચલી અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલું કૃત્ય આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ ના પાર્ટ-૧ ના દાયરામાં આવે છે અને ફરિયાદપક્ષે શંકાથી પર સાબિત કર્યું છે કે અપીલકર્તા આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ ના પાર્ટ-૧ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત છે.

૨૦.૧ આ મુદ્દે, અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે કેસની હકીકતો અને સંજોગો તથા રેકર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાને લેતાં, જો અદાલત વિદ્વાન નીચલી અદાલતના તે તારણો અને નિષ્કર્ષોને બહાલ રાખે કે અપીલકર્તા ગુનો કરવા માટે દોષિત છે, તો પણ હાલના કેસમાં આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ નો પાર્ટ-૨ લાગુ પડશે અને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ નો પાર્ટ-૧ નહીં કારણ કે આ ગુનો કલમ ૩૦૪ ના પાર્ટ-૨ ના દાયરામાં આવશે અને સદર પાસાને ધ્યાને લેતાં વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલી સજા ઘટાડી શકાય છે.

૨૦.૨ અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલે, સદર રજૂઆત અને વિનંતીના સમર્થન માટે, વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તા મૃતકના માતા-પિતાના ઘરે મૃતકને પોતાની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહેવા ગયા હતા અને તેમનો પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવાનો કોઈ ઈરાદો નહોતો અને સદર હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલી સજા ઘટાડી શકાય છે.

૨૧. આ સંદર્ભમાં, આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ હેઠળની જોગવાઈ ધ્યાને લેવી યોગ્ય છે. સદર કલમ આ પ્રમાણે વંચાય છે:

“૩૦૪. ખૂન ન ગણાય તેવા સાપરાધ મનુષ્યવધ માટેની શિક્ષા.—જે કોઈ વ્યક્તિ ખૂન ન ગણાય તેવો સાપરાધ મનુષ્યવધ કરે તેને ૧[આજીવન કેદ], અથવા બંનેમાંથી કોઈ એક પ્રકારની કેદ જેની મુદત

દસ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી સજા કરવામાં આવશે, અને દંડ માટે પણ જવાબદાર રહેશે, જો જે કૃત્ય દ્વારા મૃત્યુ નીપજાવવામાં આવ્યું હોય તે મૃત્યુ નીપજાવવાના ઈરાદાથી, અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાના ઈરાદાથી કરવામાં આવ્યું હોય કે જેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના હોય, અથવા બંનેમાંથી કોઈ એક પ્રકારની કેદ જેની મુદત દસ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી સજા, અથવા દંડ, અથવા બંને સાથે શિક્ષા કરવામાં આવશે, જો તે કૃત્ય એવી જાણકારી સાથે કરવામાં આવ્યું હોય કે તેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના છે, પરંતુ મૃત્યુ નીપજાવવાના કોઈ ઈરાદા વિના, અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાના ઈરાદા વિના કરવામાં આવ્યું હોય કે જેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના હોય.”

૨૧.૧ સદર જોગવાઈ જે કૃત્ય દ્વારા મૃત્યુ નીપજાવવામાં આવે છે તે મૃત્યુ નીપજાવવાના અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાના ઈરાદાથી કરવામાં આવ્યું હોય કે જેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના હોય અને જે કૃત્ય એવી જાણકારી સાથે કરવામાં આવ્યું હોય કે તેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના છે પરંતુ મૃત્યુ નીપજાવવાના અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાના કોઈ ઈરાદા વિના કરવામાં આવ્યું હોય કે જેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના હોય તે બે કૃત્યો વચ્ચે તફાવત દર્શાવે છે.

૨૧.૨ તેથી, અપીલકર્તાએ મૃત્યુ નીપજાવવાના અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાના 'ઈરાદા' સાથે કામ કર્યું હતું કે જેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના

હોય તે ધ્યાને લેવું અને નક્કી કરવું જરૂરી છે. જો 'ઈરાદો' પરિબળ – તત્વ સ્થાપિત થાય, તો જ સદર કલમનો પાર્ટ-૧ લાગુ પડશે.

૨૧.૩ આ સંદર્ભમાં, એ નોંધવું સુસંગત છે કે અપીલકર્તા કોઈ હથિયાર સાથે મૃતકના માતા-પિતાના ઘરે ગયા ન હતા અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ના પુરાવા મુજબ તેમની અને મૃતક વચ્ચેની બોલાચાલી દરમિયાન અને તે સમયે અપીલકર્તા ભોગ બનનારને પોતાની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહી રહ્યા હતા.

૨૧.૪ જો અપીલકર્તાનો ઈરાદો મૃત્યુ નીપજાવવાનો અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાનો હોત જેનાથી મૃત્યુ નીપજે તો અપીલકર્તાએ પહેલાં મૃતકને સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહેવાનો પ્રયાસ કર્યો ન હોત.

૨૧.૫ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે અપીલકર્તા મૃતકને પોતાની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહી રહ્યા હતા પરંતુ મૃતક ઈનકાર કરી રહી હતી. મૃતકે તેમની સાથે પાછા જવાની ના પાડી દીધી હતી જેના પરિણામે ઝઘડો થયો હતો અને ઝઘડા દરમિયાન અપીલકર્તાએ મૃતકને લાકડાના ટુકડાથી મારી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ એ પોતાની જુબાનીમાં કહ્યું છે કે તેણીએ આ બનાવ જોયો હતો. સદર હકીકતો દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાનો ઈરાદો મૃત્યુ નીપજાવવાનો નહોતો. તેથી, આરોપી – અપીલકર્તાનું કૃત્ય (એટલે કે ભોગ બનનાર – મૃતકને લાકડાના ટુકડા વડે માર

મારવો અને ફટકા મારવા) મૃત્યુ નીપજાવવાના કોઈપણ ઈશદા સાથે કરવામાં આવેલું કૃત્ય કહી શકાય નહીં.

૨૨. કલમ ૩૦૪ જે ધારણા અને નિર્દેશ કરે છે તે સદર તફાવત અને સદર જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખીને અને કેન્દ્રમાં રાખીને, અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલની વિનંતીને ધ્યાનમાં લેવા માટે એ ચાદ કરવું જરૂરી છે કે વિદ્વાન નીચલી અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે ફરિયાદપક્ષ અન્ય સ્ત્રી સાથે અપીલકર્તાના કથિત લગ્નેતર સંબંધો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે. વિદ્વાન નીચલી અદાલતના સદર તારણો અને નિષ્કર્ષો પુરાવા પર આધારિત છે અને વિદ્વાન નીચલી અદાલતે તે નિષ્કર્ષના સમર્થનમાં સંતોષકારક કારણો નોંધ્યા છે કે ફરિયાદપક્ષ અન્ય સ્ત્રી સાથે અપીલકર્તાના કથિત લગ્નેતર સંબંધો સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો હતો. પુરાવાની તપાસ અને મૂલવણી કરતાં, આ અદાલત વિદ્વાન નીચલી અદાલતના નિષ્કર્ષ સાથે સંમત છે. સદર નિષ્કર્ષને ઉલટાવવા માટે કોઈ કારણ કે ઔચિત્ય નથી.

૨૨.૧ એકવાર વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા નોંધાયેલ સદર નિષ્કર્ષ સ્વીકારવામાં આવે, પછી લગ્નેતર સંબંધોના કારણે અપીલકર્તાએ પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવાનો ઈશદો રાખ્યો હોઈ શકે અથવા સેવ્યો હોઈ શકે તેવી શક્યતા કે સંભાવના દૂર થઈ જાય છે અને તેને નકારી કાઢવી પડે છે. વધુમાં, ફરિયાદપક્ષ આવો ઈશદો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે.

૨૨.૨ આ ઉપરાંત, એકવાર વિદ્વાન નીચલી અદાલતના સદર નિષ્કર્ષને સ્વીકારવામાં આવે, પછી રેકર્ડ પરથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે ફરિયાદપક્ષે એવું કોઈ કારણ સાબિત કર્યું નથી જેના આધારે અપીલકર્તાનો પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવાનો અથવા એવી શારીરિક ઇજા પહોંચાડવાનો કોઈ ઈરાદો હોઈ શકે જેનાથી મૃત્યુ નીપજે.

૨૩. વધુમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ નો પુરાવો જેણે કહ્યું હતું કે ભોગ બનનાર – મૃતક ઘરમાં પ્રવેશી અને અપીલકર્તા તેની પાછળ ગયો તે પહેલાં, અપીલકર્તા વાસ્તવમાં ભોગ બનનાર – મૃતકને પોતાની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહી રહ્યા હતા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ નો સદર પુરાવો પણ એવા નિષ્કર્ષને વ્યાજબી ઠેરવતો નથી કે સમર્થન આપતો નથી કે અપીલકર્તાએ પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવાના ઈરાદા સાથે કામ કર્યું હતું.

૨૩.૧ પુરાવાની સર્વાંગી તપાસ પરથી એ પણ સ્પષ્ટ થયું છે કે અપીલકર્તા કોઈ હથિયાર અથવા કોઈ અન્ય વસ્તુ / સામગ્રી સાથે મૃતકના માતા-પિતાના ઘરે ગયા હતા જેનો ઉપયોગ કોઈના પર હુમલો કરવા / મારવા માટે થઈ શકે તેવું સાબિત કરવા માટે રેકર્ડ પર કંઈ નથી અને જ્યારે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૮ ની જુબાની ધ્યાને લેવામાં આવે છે ત્યારે એ પણ બહાર આવે છે કે જ્યારે અપીલકર્તા અને મૃતક વચ્ચે બોલાચાલી શરૂ થઈ ત્યારે અપીલકર્તા ભોગ બનનારને પોતાની સાથે સાસરીના ઘરે પાછા ફરવા કહી રહ્યા હતા અને તે સમયે પણ તેમની પાસે કોઈ હથિયાર કે વસ્તુ / સામગ્રી (જેના વડે તેઓ હુમલો કરી શકે અથવા ફટકા

મારી શકે) નહોતી. આ પાસું સ્પષ્ટ કરે છે કે અપીલકર્તા મૃતકના માતા-પિતાના ઘરે તેને મારી નાખવા અથવા તેનું મૃત્યુ નીપજાવવાના ઇરાદા સાથે ગયા ન હતા. અપીલકર્તાનો ઇરાદો પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવાનો હતો તે સ્થાપિત કરવા માટે રેકર્ડ પર કોઈ સામગ્રી નથી અને/અથવા જે કૃત્ય દ્વારા મૃત્યુ નીપજાવવામાં આવ્યું હતું તે મૃત્યુ નીપજાવવાના અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાના ઇરાદાથી કરવામાં આવ્યું હતું કે જેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની સંભાવના હોય તેવું સાબિત કરવા માટે રેકર્ડ પર કંઈ નથી.

૨૩.૨ વાસ્તવમાં, રેકર્ડ પરના પુરાવાએ એ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે આ ત્વરિત ક્રોધાવેશનું કૃત્ય હતું અને ક્ષણિક આવેગમાં બન્યું હતું તથા તે કોઈ પૂર્વઆયોજિત કૃત્ય નહોતું અને આ કૃત્ય મારી નાખવાના ઇરાદાથી કરવામાં આવ્યું ન હતું. હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને અપીલકર્તાએ અચાનક થયેલા ઝઘડા દરમિયાન ફટકા માર્યા હતા પરંતુ પૂર્વઆયોજન વિના અને 'મૃત્યુ નીપજાવવાનો અથવા એવી શારીરિક ઈજા પહોંચાડવાનો ઇરાદો જેનાથી મૃત્યુ નીપજે' તેવા પરિબળ – તત્વ વિના. સંજોગો અનુસાર, જે યોગ્ય જોગવાઈ આકર્ષિત અને લાગુ થશે તે આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ નો પાર્ટ-૨ છે.

૨૩.૩ આ સંદર્ભમાં, શિવા કરમ પચસ્વામી તિવારી વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર [(૨૦૦૯) ૧૧ એસ.સી.સી. ૨૬૨] ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો યોગ્ય છે જેમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે:

“૧૦. હાલના કેસમાં નીચલી અદાલત અને વડી અદાલતે યોગ્ય રીતે કર્યું છે તેમ અદાલત બહારની કબૂલાત વિશ્વાસપાત્ર છે. તે કબૂલાત કોઈ અજાણી વ્યક્તિ સમક્ષ નહીં પરંતુ મિત્ર સમક્ષ કરવામાં આવી હતી. તેથી, નીચલી અદાલત અને વડી અદાલતે અદાલત બહારની કબૂલાત પર યોગ્ય રીતે કાર્યવાહી કરી છે. તે જ સમયે જે પૃષ્ઠભૂમિમાં હુમલો કરવામાં આવ્યો છે તે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે આઈપીસી ની કલમ ૩૦૨ લાગુ પડતી નથી. હુમલો પૂર્વઆયોજન વિના અચાનક ઝઘડા દરમિયાન કરવામાં આવ્યો હતો. સંબંધિત સમયે આરોપી હથિયારથી સજ્જ ન હતો. ફરિયાદપક્ષના જણાવ્યા મુજબ પણ તેણે ત્યાં પડેલો લાકડાનો ટુકડો ઉપાડ્યો હતો અને હુમલો કર્યો હતો.

૧૧. આ સ્થિતિ હોવાથી, અમે દોષસિદ્ધિને આઈપીસી ની કલમ ૩૦૪ પાર્ટ ૨ માં ફેરવીએ છીએ. ૮ વર્ષની જેલની સજા ન્યાયના હેતુને પૂરી કરશે. અપીલ ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે.”

૨૩.૪ મુથુ વિ. સ્ટેટ બાય ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ પોલીસ, તમિલનાડુ [(૨૦૦૯) ૧૭ એસ.સી.સી. ૪૩૩] ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અવલોકનોને ધ્યાને લેવું પણ યોગ્ય રહેશે જેમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે:

“૧૪. અમારા મતે, કોઈના ઘર કે દુકાનની અંદર કચરો અને કચરા-ફૂચરો ફેંકવો એ ચોક્કસપણે ગંભીર અને અચાનક ઉશ્કેરણી છે. દરેક

વ્યક્તિ પોતાના પરિસરને સ્વચ્છ અને સાફ રાખવા માંગે છે, અને આવી પરિસ્થિતિમાં પોતાનો આત્મસંયમ ગુમાવે તેવી શક્યતા છે. પ્રશ્નવાળો બનાવ અપીલકર્તાએ કોઈ અયોગ્ય લાભ લીધા વિના અથવા ફૂર કે અસામાન્ય રીતે વત્ત્યા વિના, અચાનક થયેલી લડાઈમાં અને અચાનક ઝઘડાથી આવેશમાં બન્યો હતો. તેથી અપીલકર્તા અપવાદ ૧ અને ૪ ના લાભ માટે હકદાર છે અને આ કેસ આઈપીસી ની કલમ ૩૦૪ હેઠળ આવે છે.

૧૫. હવે પછીનો પ્રશ્ન એ છે કે શું આ કેસ આઈપીસી ની કલમ ૩૦૪ ના પ્રથમ ભાગ હેઠળ આવશે કે બીજા ભાગ હેઠળ. અમારા મતે, રમેશ વિઠ્ઠલરાવ ઠાકરે અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્ર એ.આઈ.આર. ૧૯૯૫ એસ.સી. ૧૪૫૩, સરુપ સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા એ.આઈ.આર. ૧૯૯૫ એસ.સી. ૨૪૫૨, માવિલા થંબન નામ્બિયાર વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ એ.આઈ.આર. ૧૯૯૭ એસ.સી. ૬૮૭, સુધીર સામંતા વિ. સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બંગાળ અને અન્ય એ.આઈ.આર. ૧૯૯૮ એસ.સી. ૨૮૯, કે. રામકૃષ્ણન ઉન્નીથન વિ. સ્ટેટ ઓફ કેરળ એ.આઈ.આર. ૧૯૯૯ એસ.સી. ૧૪૨૮, થોલન વિ. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ ૧૯૮૪ (૨) એસ.સી.સી. ૧૩૩, જગપતિ વિ. સ્ટેટ ઓફ મધ્યપ્રદેશ એ.આઈ.આર. ૧૯૯૩ એસ.સી. ૧૩૬૦, તરસેમ સિંહ અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ પંજાબ એ.આઈ.આર. ૨૦૦૨ એસ.સી. ૭૬૦, હરિ રામ વિ. સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા એ.આઈ.આર. ૧૯૮૩ એસ.સી. ૧૮૫, રણધીર સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ

પંજાબ એ.આઈ.આર. ૧૯૮૨ એસ.સી. ૫૫, કુલવંત રાય વિ. સ્ટેટ ઓફ
પંજાબ એ.આઈ.આર. ૧૯૮૨ એસ.સી. ૧૨૬ અને શંકર વિ. સ્ટેટ ઓફ
મધ્યપ્રદેશ એ.આઈ.આર. ૧૯૭૯ એસ.સી. ૧૫૩૨ માં આ અદાલતના
નિર્ણયોને ધ્યાને લેતાં તે બીજા ભાગ હેઠળ આવશે.

૧૬. અમારા મતે કેસની હકીકતો પર આચરવામાં આવેલું કૃત્ય એવી
જાણકારી સાથે કરવામાં આવ્યું હતું કે તેનાથી મૃત્યુ નીપજવાની
સંભાવના છે પરંતુ મૃત્યુ નીપજાવવાના અથવા એવી શારીરિક ઈજા
પહોંચાડવાના કોઈ ઈરાદા વિના કરવામાં આવ્યું હતું કે જેનાથી મૃત્યુ
નીપજવાની સંભાવના હોય. તેથી આ ગુનો આઈપીસી ની કલમ ૩૦૪ ના
પાર્ટ ૨ હેઠળ આવે છે.

૧૭. ઉપર જણાવેલા કારણોસર, નીચેની અદાલતો દ્વારા આપવામાં
આવેલી સજાને બદલે પાંચ વર્ષની સાદી કેદની સજા કરવામાં આવે છે
અને આરોપીએ જેલમાં ભોગવેલી અટકાયતનો કોઈપણ સમયગાળો
ઉપરોક્ત પાંચ વર્ષના સમયગાળામાંથી બાદ કરવામાં આવશે. નીચેની
અદાલતોના ચુકાદાઓમાં તે મુજબ ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને
અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.”

૨૪. કેસની તમામ હકીકતો પરથી અને રેકર્ડ પરના પુરાવાના આધારે તથા
સમગ્ર બાબતની સર્વાંગી વિચારણા કરતાં એ સ્પષ્ટ થયું છે કે અપીલકર્તાને
પોતાની પત્ની/મૃતકનું મૃત્યુ નીપજાવવાના ગુના માટે દોષિત ઠરાવતા વિદ્વાન

નીચલી અદાલતના તારણો અને નિષ્કર્ષો સાચા અને વ્યાજબી છે તથા તેમાં કોઈ દખલગીરી કરવાની જરૂર નથી. આ અદાલત સદર નિષ્કર્ષો સાથે સંમત છે અને તેથી, સદર નિષ્કર્ષ બહાલ રાખવામાં આવે છે.

૨૪.૧ અપીલકર્તાને કલમ ૩૦૨ હેઠળના ગુનામાંથી નિર્દોષ છોડી મુક્ત કરવાનો વિદ્વાન નીચલી અદાલતનો નિર્ણય પણ સાચો અને વ્યાજબી છે અને તેમાં કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી. આ અદાલત સદર નિષ્કર્ષ અને નિર્ણયને પણ બહાલ રાખે છે.

૨૪.૨ જોકે, ઉપરોક્ત ચર્ચા અને પૂર્વવર્તી ચર્ચાના આધારે અને સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપર ટાંકેલા અવલોકનોના આધારે, આ અદાલતને સંતોષ છે કે વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા અપીલકર્તાને કલમ ૩૦૪ ના પાર્ટ-૧ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠરાવવાનો નિષ્કર્ષ કલમ ૩૦૪ ના પાર્ટ-૨ હેઠળની દોષસિદ્ધિમાં ફેરવવા / રૂપાંતરિત કરવાને પાત્ર છે અને ફેરવવાની જરૂર છે. તેથી, વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા નોંધાયેલ કલમ ૩૦૪ ના પાર્ટ-૧ ના બદલે અપીલકર્તાને કલમ ૩૦૪ (પાર્ટ-૨) હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠરાવવામાં આવે છે.

૨૪.૩ જ્યાં સુધી સજાનો સંબંધ છે, કેસની હકીકતોને ધ્યાને લેતાં અને ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાને લેતાં કે હાલમાં અને તેમના પિતાની ગેરહાજરીમાં તેમના દાદા-દાદી દ્વારા ઉછેરવામાં આવી રહેલા બે બાળકોની જવાબદારી અપીલકર્તા પર છે, તેને ધ્યાનમાં રાખીને સજામાં ફેરફાર કરવાને પાત્ર છે. જોકે,

આ અદાલત એ હકીકતને નજરઅંદાજ કરી શકે નહીં કે ભોગ બનનાર – મૃતકને ફટકા માર્યા પછી અપીલકર્તાએ ભોગ બનનારને થયેલી ઇજાઓમાંથી થતો રક્તસ્ત્રાવ રોકવા માટે કોઈ પગલાં કે કાર્યવાહી કરી ન હતી કે ન તો તેણે કટોકટી તબીબી સેવા બોલાવવા માટે કોઈ પગલાં લીધા હતા અને તેના બદલે અપીલકર્તાએ લાકડાનો ટુકડો ભોંયતળિયે ફેંકી દીધો હતો અને બનાવના સ્થળેથી ભાગી ગયો હતો.

૨૪.૪ તેથી, કેસની તમામ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાને લીધા પછી, આ અદાલતનો એવો મત છે કે સજાને તે હદ સુધી ઘટાડવાની અપીલકર્તાની વિનંતી સ્વીકારી શકાય નહીં, પરંતુ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા દ્વારા આપવામાં આવેલી ૧૦ વર્ષની સજાના બદલે જો સજા ઘટાડીને ૮ વર્ષની સખત કેદ કરવામાં આવે તો ન્યાયના હેતુઓ સંતોષાશે.

પરિણામે, ઉપરોક્ત કારણોના આધારે અને ઉપરની ચર્ચાના આધારે, આ ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૭૫૨/૨૦૧૨ આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે. સેશન્સ કેસ નં. ૨૬/૨૦૧૧ માં નર્મદા ખાતેની વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૫.૧૧.૨૦૧૧ ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં અપીલકર્તાને પોતાની પત્નીનું મૃત્યુ નીપજાવવા માટે દોષિત ઠરાવતો વિદ્વાન નીચલી અદાલતનો નિષ્કર્ષ બહાલ રાખવામાં આવે છે, જોકે, સેશન્સ કેસ નં. ૨૬/૨૦૧૧ માં નર્મદા ખાતેની વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલી કલમ ૩૦૪-૧ હેઠળની અપીલકર્તાની દોષસિદ્ધિમાં આંશિક ફેરફાર કરવામાં

આવે છે અને તેને કલમ ૩૦૪ (પાર્ટ-૨) હેઠળની દોષસિદ્ધિમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે છે અને તે દ્વારા આ ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૭૫૨/૨૦૧૨ માં અપીલકર્તાને સેશન્સ કેસ નં. ૨૬/૨૦૧૧ માં નર્મદા ખાતેની વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ કલમ ૩૦૪ (પાર્ટ-૧) હેઠળની દોષસિદ્ધિના બદલે કલમ ૩૦૪ (પાર્ટ-૨) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરવા બદલ દોષિત ઠરાવવામાં આવે છે, અને જ્યાં સુધી સજાનો સંબંધ છે, કેસની હકીકતોને ધ્યાને લેતાં, સજામાં ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને તેને વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલી ૧૦ વર્ષની સજાના બદલે ઘટાડીને ૮ વર્ષની સખત કેદ કરવામાં આવે છે. તારીખ ૫.૧૧.૨૦૧૧ ના ચુકાદા હેઠળ વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલ સેટ ઓફ / માફીના લાભના સંબંધમાં વિદ્વાન નીચલી અદાલત દ્વારા જારી કરાયેલા નિર્દેશો સહિતનો બાકીનો ચુકાદો અને નિર્દેશો જેમ છે તેમ બહાલ રાખવામાં આવે છે અને તે વિદ્વાન નીચલી અદાલતના નિર્દેશો મુજબ અમલમાં રહેશે.

આ અદાલતને જાણ કરવામાં આવી છે કે અપીલકર્તા, એટલે કે મૂળ આરોપી – દોષિત જેલ/કસ્ટડીમાં છે, તેથી, અન્ય કોઈ નિર્દેશો પસાર કરવાની જરૂર નથી. જોકે, એવી સ્પષ્ટતા કરવામાં આવે છે કે જો અપીલકર્તાને જામીન આપવામાં આવ્યા હોય અને જો અપીલકર્તાએ સજા પૂરી ન કરી હોય, તો જામીન અને જામીનપત્ર રદ ગણાશે અને અપીલકર્તાએ તાત્કાલિક જેલ સત્તાવાળા સમક્ષ શરણાગતિ સ્વીકારવી પડશે અને હાલના ચુકાદા દ્વારા નિર્દેશિત સજા પૂરી કરવી પડશે. જો અપીલકર્તા જામીન પર હોય અને તે શરણાગતિ સ્વીકારવામાં નિષ્ફળ

જાય, તો સંબંધિત વિદ્વાન નીચલી અદાલતે અપીલકર્તા – દોષિતની ધરપકડ કરવા માટે બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવું પડશે. રેકૉર્ડ અને પ્રોસીડિંગ્સ સંબંધિત વિદ્વાન નીચલી અદાલતને તાત્કાલિક મોકલી આપવા.

(કે.એમ.ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

ભરત

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====